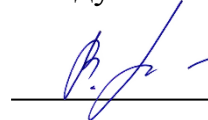

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра театрального мистецтва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

 Людмила ВАНЮГА

Протокол № 1 від 29 серпня 2025р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕАТРАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Ступінь вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Галузь знань	<u>А Культура, мистецтво і гуманітарні науки</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>В6 Перформативні мистецтва</u> (код і найменування спеціальності)
Спеціалізація	В6.01 Сценічне мистецтво
Освітня програма	<u>Акторське мистецтво</u> (найменування освітньої програми)
Мова навчання	<u>українська</u>

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Театральний менеджмент» для здобувачів освітньої програми «Акторське мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Акторське мистецтво» за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва спеціалізації В6.01. Сценічне мистецтво г а л у з і знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки.

Розробник:

Калаур Світлана Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи ТНПУ ім. В. Гнатюка.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри театального мистецтва
Протокол № 1 від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри театального мистецтва
ВАНЮГА

Людмила

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Акторське мистецтво
2	Спеціальність	В6 Перформативні мистецтво
3	Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
4	Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
5	Форма навчання	денна
6	Статус дисципліни	Обов'язкова
7	Мова навчання	Українська
8	Курс	I
9	Семестр	I
10	Обсяг дисципліни в кредитах	4
11	Загальна кількість годин	120
12	Кількість змістових модулів	2
13	Аудиторні заняття (год.)	40
14	Лекції (год.)	10
15	Практичні заняття (год.)	30
16	Самостійна робота (год.)	80
18	Форма підсумкового контролю	залік

Частка годин аудиторних занять становить:
для денної форми навчання – 33.3 %.

2. Мета навчальної дисципліни

Забезпечити глибоке розуміння принципів організації та управління театральною діяльністю, розвинути управлінські компетенції та здатність ефективно взаємодіяти з різними учасниками театрального процесу; засвоєння практичних інструментів арт-менеджменту, правових та фінансових основ театральної справи, а також на формування навичок ефективного управління командами, фандрейзингу, міжсекторальної комунікації та просування сценічного продукту в сучасному соціокультурному просторі.

3. Компетентності та результати навчання

Вивчення дисципліни передбачає формування у здобувачів таких компетентностей:

ЗК 5. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК 2. Здатність планувати організацію театрального процесу, здійснювати поетапність пошуку художнього вирішення постановки творів усіх видів і

жанрів на високому мистецькому рівні.

ФК 6. Здатність інтегрувати творчо-постановочні та організаційно-технологічні методи для створення, планування та повноциклової реалізації авторських сценічних проєктів.

ФК 7. Здатність виявляти тенденції розвитку сучасного театрального процесу, орієнтуватися в усій різноманітності театрально-сценічної, драматургічної, театрознавчої діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами освіти таких програмних результатів навчання:

ПРН 3. Уміння управляти комплексними діями або проєктами, нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах у професійній діяльності.

ПРН 5. Толерантне ставлення до різних думок і поглядів в умовах полікультурного середовища, дотримуватись морально-етичних аспектів професійної діяльності, академічної доброчесності.

ПРН 10. Випускники будуть здатні самостійно проєктувати та реалізувати творчий проєкт у сфері сценічного мистецтва, забезпечуючи повний технологічний цикл його підготовки: від розробки літературно-режисерської концепції до формування постановочного плану та календарного графіку виробничого процесу.

ПРН 21. Випускники зможуть планувати організацію творчо-виробничого процесу, забезпечувати поетапність пошуку вірного мистецького рішення вистав чи інших видовищних творів усіх видів і жанрів на високому художньому рівні.

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні поняття театрального менеджменту

Тема 1. Вступ. Основні поняття та категорії театрального менеджменту

Сутність, зміст менеджменту та управління. Визначення понять «менеджмент», «менеджер». Спільність та відмінність понять «менеджмент» та «Управління». Предмет, об'єкт, і суб'єкт менеджменту. Цілі та завдання менеджменту. Функції менеджменту. Планування та організування, мотивування і контролювання. Конкретні функції: управління інноваціями, управління виробництвом, управління персоналом, управління фінансами, управління маркетинговою діяльністю.

Тема 2. Сфера культури та технології менеджменту. Особливості театрального менеджменту

Структура галузі культури: культурно-освітні заклади, заклади мистецтва, заклади кіномистецтва, видавничі заклади, телерадіокомпанії та центри, студії радіомовлення та відео трансляційні студії. Розподіл закладів культури і мистецтва за рівнем управління: об'єкти, які знаходяться в управлінні

безпосередньо. Міністерство культури та туризму країни (вони фінансуються з державного бюджету, крім об'єктів яким надано статус віднесених постановою Верховної ради України до тих, що є національним надбанням), заклади культури та мистецтв, які знаходяться на території областей, підпорядковані місцевим радам і фінансуються з місцевих бюджетів.

Змістовий модуль 2.

Тема 3. Основні методи управління театром

Визначення поняття: «методи управління». Види методів управління: економічні, адміністративно-господарчі, організаційні, оперативно-розпорядчі, соціально-психологічні, правові.

Тема 4. Облік. Звітність та контроль у театральному менеджменті

Роль та значення обліку, звіту та контролю. Облік – це характеристика результату діяльності закладу у затвердженій системі показників. Звітність – це документація, що періодично оформляється і містить дані обліку, яка подається в органи та інстанції, що мають контрольні повноваження. Контроль – це перевірка виконання прийнятих рішень та затверджених планів. Вимоги до системи обліку й звітності. Види обліків та звітів, вимоги до їх організації. Види контролю.

Тема 5. Управління персоналом

Особливості персоналу в сфері культури й кадрова політика. Персонал театру – це категорія працівників, яким у силу їх здібностей, професійних знань і вмінь, досвіту й компетентності доручено здійснювати діяльність мистецького закладу й керівництво ним. Розподіл персоналу, що зайнятий у театральному процесі. Розподіл керівництва за рівнем управління. Основні завдання менеджера у роботі з персоналом. Кадрова політика – основні принципи, що визначають вимоги персоналу, якості та кількості компетентних працівників. Особливості пасивної та активної роботи з підбору персоналу.

Тема 6. Організація праці сучасного театального менеджера

Загальні принципи управління за Анрі Файолем. Приблизний час зайнятості менеджера.

Тема 7. Інформаційно-технічні технології в управлінні театром

Визначення «Інформаційно-технічні технології». Роль Інформаційно-технічні системи в управлінні. Інформаційні потоки. П'ять груп інформаційних потоків, використання яких забезпечує ефективне управління підприємства або мистецьким закладом. Технічні засоби управління. Організаційна техніка. Напрями удосконалення інформаційної системи у галузі культури. Стан комп'ютеризації закладів культури.

4.2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Загальні поняття театального менеджменту				
Тема 1. Вступ. Основні поняття та категорії театального менеджменту	18	2	4	12
Тема 2. Сфера культури та технології менеджменту. Особливості театального менеджменту	18	2	4	12
Разом за змістовим модулем 1	36	4	8	24
Змістовий модуль 2.				
Тема 3. Основні методи управління театром	18	2	4	12
Тема 4. Облік. Звітність та контроль у театальному менеджменті	21	1	6	14
Тема 5. Управління персоналом	15	1	4	10
Тема 6. Організація праці сучасного театального менеджера	15	1	4	10
Тема 7. Інформаційно-технічні технології в управлінні театром	15	1	4	10
Разом за змістовим модулем 2	84	6	22	56
Всього годин	120	10	30	80

4.2 Теми лекцій

№ теми	Назва теми	кількість годин
		денна форма
1.	Вступ. Основні поняття та категорії театального менеджменту .	2
2.	Сфера культури та технології менеджменту. Особливості театального менеджменту.	2

3.	Особливості управління галуззю культури в Україні. Державне регулювання та недержавна підтримка.	2
4.	Облік, звітність та контроль у театральному менеджменті	1
5.	Процеси та етапи комунікацій у менеджменті	1
6.	Управління персоналом та організація праці театального менеджера	1
7.	Соціально-психологічні якості менеджера та інформаційні системи в управлінні театром	1
	Всього годин	10

4.3. Теми практичних занять

№ теми	Назва теми	кількість годин
		денна форма
1.	Аналіз предмету, об'єкта та функцій менеджменту на прикладі конкретного театру.	4
2.	Вивчення структури закладу культури та рівнів управління в Україні	4
3.	Застосування економічних, організаційних та соціально-психологічних методів управління.	4
4.	Розробка поточного та перспективного плану діяльності театального колективу.	6
5.	Моделювання комунікаційних процесів та розв'язання комунікативних бар'єрів у трудовому колективі	4
6.	Побудова організаційної структури театру та розробка системи мотивації персоналу.	4
7.	Формування кадрової політики, аналіз посадових інструкцій та тайм-менеджменту менеджера.	4
	Всього годин	30

4.4.Самостійна робота

№ теми	Назва теми	кількість годин
		денна форма
1	Скласти план роботи театру (перспективний або поточний).	24
2.	Скласти проєкт соціально-культурної програми на рік (із зазначенням організації-засновника, актуальності, мети, заходів, дат і місця проведення).	22
3.	Скласти перелік моральних та матеріальних заохочень працівників театру.	10

4.	На основі самостійної роботи № 1 (Планування...) скласти звіт.	14
5.	Скласти діловий та моральний портрет театрального менеджера.	10
	Всього годин	80

5. Форми та методи навчання

Форми навчання: лекції (традиційні, проблемні, інтерактивні); семінари та семінари-дискусії; консультації (індивідуальні та групові); самостійна робота здобувачів освіти; дистанційне навчання із застосуванням електронної освітньої платформи Moodle; виконання та захист проєктів, презентацій; науково-дослідна робота (академічні есе).

Методи навчання:

словесні методи: пояснення, розповідь, бесіда, дискусія;

наочні методи: демонстрація, використання мультимедійних презентацій;

проблемно-пошукові методи: проблемний виклад;

інтерактивні методи: мозковий штурм, круглий стіл; метод проєктів.

Вивчення навчальної дисципліни та обрані форми і методи навчання сприяють формуванню соціально-комунікативних навичок здобувачів, а саме:

– метод проєктів сприяє розвитку критичного мислення, комунікації, командної роботи та креативності; проєкти дозволяють здобувачам працювати над реальними практичними завданнями та розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими та презентувати свої ідеї щодо організації соціокультурної діяльності.

– мозковий штурм та круглі столи дозволяють здобувачам зануритися в різні практично-орієнтовані ситуації, де вони як менеджери мають вирішувати конфлікти і вдосконалити свої комунікативні навички.

– дискусії сприяють формуванню навичок аргументації, слухання та критичного мислення та стимулюють критичне мислення, допомагають розглядати різні погляди на ситуацію, яка може скластися в соціокультурній сфері та виважено аргументувати свою позицію.

– інтерактивне навчання. Використання інтерактивних платформ і технологій, таких як онлайн-курси, вебінару дозволяє здобувачам розвивати адаптаційні та технічні навички, а також підвищувати креативність.

6. Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни «Театральний менеджмент» використовуються такі форми контролю:

– поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на практичних заняттях та виконання ними завдань самостійної роботи;

– модульний контроль застосовується після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля.

- підсумковий контроль (залік) – шляхом накопичення балів модульного контролю.

7. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Загальна структура підсумкового балу (100 балів)

90 – 100 Зараховано (Відмінно). Студент повністю та якісно виконав програму практичних занять. Презентував новаторське, цілісне та глибоко обґрунтоване завдання із самостійної роботи. Вільно аргументує фахову позицію, оперує термінологією.

85 – 89 Зараховано (Дуже добре). Виконано всі практичні роботи та розроблено проект на високому рівні. Студент виявляє систематичні знання, але в захисті або структурі завдання із самостійної роботи наявні поодинокі несуттєві недоліки.

75 – 84 Зараховано (Добре). Завдання із самостійної роботи та практична частина виконані в обсязі, достатньому для фахової діяльності. Наявна поверхневість у висвітленні дослідницьких питань або суттєві помилки, які виправлено за підказкою викладача.

65 – 74 Зараховано (Задовільно). Практична робота та завдання із самостійної роботи виконані частково. Спостерігається слабе обґрунтування концепції завдання із самостійної роботи, незнання окремої термінології, проблеми з логікою викладу.

60 – 64 Зараховано (Достатньо). Завдання із самостійної роботи та практичні завдання містять грубі помилки, неаргументовані рішення, однак студент виявив мінімально необхідний обсяг знань для зарахування.

35 – 59 Не зараховано (з можливістю повторного складання). Студент виконав менше ніж 50% практичних робіт або не подав/не захистив завдання із самостійної роботи у належному вигляді. Потрібне доопрацювання завдання із самостійної роботи та/або відпрацювання практичних завдань.

1 – 34 Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням). Практичні роботи не виконані, завдання із самостійної роботи відсутнє або демонструє повне незнання предмета.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
10	10	15	20	20	15	10	

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка а ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту	для заліку

		(роботи), практики	
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
65-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	F _x	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. У випадку виникнення конфліктних ситуацій, керуватися нормами «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язково дотримуватися «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»

Списування під час розв'язання тестових завдань та написання контрольних робіт є забороненим. Доцільність та дозвіл використання мобільних пристроїв визначається викладачем у кожному конкретному випадку під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування:

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, дуальна форма здобуття освіти, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу.

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійний проектор з екраном (телевізор) для демонстрації презентацій та відеоматеріалів.
2. Використовуються безкоштовні версії, стандартні вбудовані програми або загальнодоступне ПЗ: Microsoft PowerPoint / Google Презентації / Canva

9. Рекомендована література

1. Безгін Ігор Дмитрович. Мистецтво і ринок [Текст] : нариси / І. Д. Безгін. Київ : Компас, 2005. 544 с.
2. Безгін І. Д. Організація театральної справи : підручник. Київ : Інтертехнологія, 2010. 392 с.
3. Клековкін О. Театрологія: Методологічні проблеми. Київ : ІПСМ НАМ України, 2017. 280 с.
4. Курбас Лесь. Філософія театру/Лесь Курбас: / упоряд. М. Лабінський; післямова М. Москаленко, Д. Лабінська; редактор М.Москаленко. Харків-Київ: Видавець Олександр Савчук; Видавництво «Основи», 2022. 920с.
5. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство. Американський досвід / С. Ленглі / переклад з англ. за ред. І. Д. Безгіна. К. : Компас, 2000.
- 6.
7. Щербина Т. Театральний проєкт від ідеї до втілення : навч.-метод. посібник. Київ : НАКККиМ, 2019. 144 с.

Додаткова література

1. Кочубей Н.В. Соціокультурна діяльність : навчальний посібник / Н.В. Кочубей. Суми : Університетська книга, 2015. 122 с.
2. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Основи менеджменту. Київ : Академвидав, 2007. 462 с.
3. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент : підручник. Київ : Кондор, 2015. 563 с.
4. Повалій Т. Л., Бойко О. П. Соціальне партнерство та професійні комунікації в роботі менеджера соціокультурної діяльності : навчальний посібник. Суми : СумДУ, 2021. 241 с.
5. Повалій Т. Л., Світайло Н. Д. Івент-менеджмент : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2021. 198 с.
6. Сорока О.В., Лещук Г.В. Теорія і практика менеджменту соціокультурної діяльності. Навчально-метод. посібник. Тернопіль, ТНПУ, 2021. 152 с.
7. Шикеринець В.В., Базіняк І.І., Дутчак О.І., Качмар О.В. Маланюк Т.З. «Менеджмент в соціокультурній діяльності» : Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 30 с.
8. Щербина-Яковлева О. Ю., Клочко М. О., Щербина А. М. Менеджмент соціокультурної діяльності як напрям наукового та технологічного знання : підручник. Ч. 1 : Дидактика, логіка, методологія. Суми: Сумський державний університет, 2019. 249 с.
9. Яроміч С. А. Менеджмент у сфері культури : навч. посіб. Кн. 1. Одеса : Центр практичного менеджменту культури, 2006. 274 с.

Інтернет ресурси

Наукова бібліотека ТНПУ ім. В. Гнатюка —
<http://library.tnpu.edu.ua/index.php?lang=ua>

Електронний каталог Наукової бібліотеки ТНПУ –
<http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocSearchForm>

Бібліотека електронних книг ТНПУ – <http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocSearchForm>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського –
<https://www.nbuv.gov.ua>

Наукова періодика України – <https://journals.uran.ua>

Google Scholar (Google Академія) – <https://scholar.google.com>

Український культурний фонд – <https://ucf.in.ua/>

UNESCO. Culture – <https://www.unesco.org/en/culture>